

WIELKOPOLSKIE ROLNICTWO

W Wielkopolsce rolnicy gospodarują na obszarze 1,8 mln ha użytków rolnych, co stanowi ok. 60 % powierzchni Wielkopolski. Wielkość gospodarstwa rolnego w Wielkopolsce wynosi średnio 14,24 ha (wg GUS). Pomimo niekorzystnych dla rolnictwa warunków klimatycznych oraz glebowych nasi rolnicy osiągają bardzo dobre wyniki produkcyjne. Wielkopolskie rolnictwo to wielka różnorodność. Oprócz uprawy zbóż, roślin okopowych są rejony, gdzie dominuje produkcja trzody chlewnej, gdzie indziej bydła, inne miejsca to znów zagłębia produkcji warzyw. Wielkopolscy rolnicy należą do czołowych producentów zbóż, buraków cukrowych i rzepaku oraz wiodących producentów żywca wieprzowego, drobiowego i wołowego oraz mleka.

Nowoczesność, wysoka kultura rolna, ale także rachunek ekonomiczny to cechy kojarzące się z wielkopolskim rolnictwem.

Tegoroczne warunki wilgotnościowe nie sprzyjały wschodom roślin. Zagrożenie suszą występuje na terenie całej Wielkopolski, natomiast 85% powierzchni uprawnej jest już dotknięte klęską suszy. Brak opadów widoczny jest przede wszystkim w uprawach zbóż jarych, gdzie spadek plonów może sięgać nawet 50% w stosunku do lat poprzednich. Zboża ozime również są dotknięte suszą – w tym przypadku przewidywany spadek plonów wyniesie ok. 30-40% . Rzepaki również odczuwają skutki suszy. Przewidywany spadek plonu na poziomie ok. 30-35%.

PROMOCJA ŻYWNOŚCI TRADYCYJNEJ W WIELKOPOLSCE

Sieć Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolski

Województwo Wielkopolskie od 2008 roku jest regionem członkowskim Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne (European Network of Regional Culinary Heritage), zrzeszającej 45 regiony europejskie z takich krajów jak: Szwecja, Dania, Norwegia, Niemcy, Litwa, Łotwa, Białoruś, Ukraina, Szkocja, Chorwacja, Turcja oraz dziesięciu z Polski. Wszystkie regionalne sieci składają się na Europejską

Sieć Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego, której głównym celem jest promocja regionalnej żywności opartej na lokalnych i tradycyjnych produktach. Członkowie Sieci gwarantują, że produkty pochodzą z danego regionu, a tradycje kulinarne i umiejętności są powodem do dumy. Pojęcie kulinarnego dziedzictwa sprowadza się do wspólnego logo, ustalonych kryteriów uczestnictwa dla przedsiębiorstw, wspólnego marketingu i działań na szczeblu regionalnym i europejskim.

Sieć Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska zrzesza obecnie 130 członków, wśród których są producenci żywności wysokiej jakości, przetwórcy, restauracje, gospody i gościńce. Certyfikat członkowski oraz tabliczka z logotypem Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolski, którą można znaleźć przed wejściem do oznaczonych restauracji, gościńców, a także sklepów i zakładów przetwórczych czy gospodarstw agroturystycznych, wskazuje konsumentom i turystom miejsca, które oferują regionalne produkty oraz dania sporządzone na bazie wysokiej jakości lokalnych surowców w oparciu o tradycyjne receptury. Aby znaleźć się w Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska, przetwórcy żywności powinni wytwarzać produkty oparte na surowcach produkowanych w tym regionie oraz szczegółowo opisać jak powstały. Restauracje, punkty gastronomiczne i hotele zobowiązane są m.in. używać składników i surowców wytwarzanych w Wielkopolsce oraz przygotowywać potrawy, które mają historyczną tradycję naszego regionu. Dziedzictwo Kulinarne jest symbolem wysokiej jakości tradycyjnej żywności lokalnej, który to znak promuje nie tylko tradycje, ale także dziedzictwo kulturowe regionu.

Przynależność do Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska daje m.in. możliwość uczestniczenia

w imprezach promocyjnych organizowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, obecność w materiałach promocyjnych wydawanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz udział w licznych szkoleniach.

Do przedsięwzięć promujących region poprzez żywność należą takie wydarzenia organizowane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, jak:

- prezentacja wielkopolskich produktów na międzynarodowych targach **Grüne Woche w Berlinie oraz Markt Des Guten Geschmacks – Die Slow Food Messe w Stuttgarcie,**
- organizacja finału wojewódzkiego konkursu „**Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów**”,

- organizacja stoiska regionalnego Wielkopolska na **Targach Smaki Regionów** z żywnością tradycyjną, prezentowaną przez członków Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego patronuje **konkursom kulinarnym** organizowanym w regionie np. przez Koła Gospodyń Wiejskich, Wielkopolską Izbę Rolniczą, Szkoły Spożywcze i Gastronomiczne i wspiera je finansowo. Celem konkursów jest podnoszenie wiedzy i popularyzowanie żywności naturalnej, cechującej się wysoką jakością i powiązanej geograficznie oraz kulturowo z Wielkopolską.

Wielkopolski Rolnik Roku

Samorząd Województwa Wielkopolskiego promuje rozwój nowoczesnego rolnictwa naszego regionu poprzez Konkurs „Wielkopolski Rolnik Roku”, który od siedemnastu lat cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród rolników, władz terenowych, organizacji rolniczych i mediów.

Na przestrzeni 17 lat trwania Konkursu uczestniczyło w nim ponad 1100 rolników z całego województwa. **Nagrodę główną – statuetkę Siewcy, otrzymało dotychczas 166 rolników z grupy 349 nominowanych producentów rolnych.**

Wśród laureatów wszystkich edycji Konkursu byli: producenci zbóż, bydła mlecznego, trzody chlewnej oraz ogrodnicy, sadownicy, a także producenci grzybów, ryb, ślimaków czy zwierząt futerkowych.

Wyróżnieni rolnicy prezentują wyjątkowo wysoki poziom produkcji rolniczej, stosują nowoczesne technologie, odznaczają się dobrą organizacją pracy, a ich gospodarstwa cechuje wysoka estetyka. Równie bardzo ważne są efekty ekonomiczne oraz troska o środowisko naturalne.

Wyboru najlepszych rolników dokonuje, powołana przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Kapituła Konkursu, która wizytuje zgłoszone do Konkursu gospodarstwa, ocenia je i kwalifikuje do grupy nominowanych i laureatów.

Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród i wyróżnień odbywa się corocznie podczas uroczystej Gali, w której uczestniczy około 2 tysięcy gości, głównie rolników oraz

przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego. Uroczysta Gala ogłoszenia wyników i wręczenia nagród XVII edycji Konkursu odbyła się 11 marca tego roku w Sali Ziemi na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Konkurs na najlepszy obiekt turystyki na obszarach wiejskich w Wielkopolsce

W 2017 roku zorganizowaliśmy XI – edycję „Konkursu na najlepszy obiekt turystyki na obszarach wiejskich Wielkopolsce”, który udowadnia, że obiekty turystyczne zlokalizowane na obszarach wiejskich stanowić mogą doskonałą wizytówkę naszego regionu, jak również ukazuje stały rozwój ilościowy i jakościowy tej formy turystyki w Wielkopolsce. W latach 2007 – 2017 do konkursu przystąpiło ogółem 526 obiektów, Zarząd Województwa przyznał 133 nagrody za I, II i III miejsce, 50 wyróżnień oraz 12 nagród specjalnych przyznawanych dla przedsięwzięć nietuzinkowych, służących integracji społecznej oraz szeroko pojętej edukacji. Gospodarstwa oceniała Kapituła Konkursu złożona z ekspertów w tej dziedzinie i powołana przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Turystyka to dynamicznie rozwijająca się dziedzina gospodarki dlatego przed właścicielami gospodarstw agroturystycznych stoją duże wyzwania i przedsięwzięcia mające sprostać wymaganiom rynku usług turystycznych. Konkurs identyfikuje te obiekty, które są niewątpliwym przykładem, jak prowadzić i zaprezentować obiekt tak, żeby był on atrakcyjny pod względem wizualnym, jak również gwarantował przyjazną i swojską atmosferę. W roku bieżącym została ogłoszona kolejna, dwunasta edycja konkursu, do której przystąpiły 42 obiekty, a jesienią poznamy jego kolejnych laureatów.

Energia odnawialna

Wielkopolskie Dni Energii (WDE) to przedsięwzięcie nawiązujące do Europejskiego Tygodnia Zrównoważonej Energii. W latach 2012-2017 odbyło się już sześć edycji tej inicjatywy Samorządu Województwa Wielkopolskiego. Celem wydarzenia jest propagowanie idei stosowania odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej, racjonalnego wykorzystania energii oraz szeroko pojętej gospodarki niskoemisyjnej, co ma sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi regionu. Każda edycja dedykowana jest jednemu z tych

zagadnień. Wielkopolskie Dni Energii odbywają się w formie festynu rodzinnego, gdzie dzieci i młodzież mają okazję uczestniczyć w specjalistycznych zajęciach edukacyjnych, a dorośli uzyskać porady energetyczne. Towarzyszą one targom rolniczymi innym lokalnym imprezom mającym miejsce na terenie naszego województwa.

W tym roku Wielkopolskie Dni Energii 2018 organizowane będą po raz siódmy i towarzyszyć będą m. in. Wystawie Rolniczej w trakcie XX Wojewódzko-Archidiecezjalnych Dożynek Wielkopolskich w Poznaniu. WDE 2018 propagować będą odnawialne źródła energii i inne sposoby ograniczania niskiej emisji. W bieżącym roku przedsięwzięcie odbędzie się również w Gołszynie (19 sierpnia), Kole (25 sierpnia) oraz Zbiersku (2 września).

Dodatkowo, obecna edycja Wielkopolskich Dni Energii została rozszerzona o dwa konkursy ekologiczne dla dzieci i młodzieży pn. „Cztery pory roku z OZE”. Pierwszy z nich, skierowany do uczniów uczęszczających do klas IV - VI szkół podstawowych położonych na terenie województwa wielkopolskiego, polegał na wykonaniu pracy plastycznej w formie plakatu na temat promowania odnawialnych źródeł energii. Drugi natomiast, skierowany do uczniów uczęszczających do klasy VII, polegał na wykonaniu kalendarza zgodnego z tematyką konkursu.

Gospodarka wodna

Samorząd Województwa Wielkopolskiego od 2006 roku prowadzi także wspólne działania, wraz

z Samorządami Województw: Lubuskiego, Kujawsko – Pomorskiego, Pomorskiego, Warmińsko – Mazurskiego, mające na celu rewitalizację polskiego odcinka Międzynarodowej Drogi Wodnej MDW E70. Działania te są zgodne z *„Zaktualizowaną strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020” (cel operacyjny 1.4 – Lepsze wykorzystanie dróg wodnych)*. Rewitalizacja ww. drogi wodnej została też ujęta w *„Założeniach do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do 2030 roku”*.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego, począwszy od 2009 roku udziela spółkom wodnym dotacje na realizację robót ze składek członkowskich na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych oraz remont i budowę nowych zastawek na systemach melioracji wodnych szczegółowych. W latach 2009 - 2015 na ww. dotację corocznie przeznaczano 1 mln zł. Od 2016 roku, z uwagi na duże potrzeby i zainteresowanie uzyskaniem ww. pomocy, wysokość środków przewidzianych na dotację zwiększono do 2 mln zł.

Od 1 stycznia 2018 roku, w związku z wejściem w życie ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2017 poz. 1566 j.t.), zmianom uległa organizacja struktur odpowiedzialnych za utrzymanie wód, w wyniku których marszałkowie województw przestali wykonywać uprawnienia właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód powierzchniowych płynących istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa oraz pozostałych wód płynących określonych w ustawie Prawo wodne z 2001 r., a także gruntów pokrytych tymi wodami. W związku z wprowadzonymi przepisami, od 1 stycznia 2018 r. realizacja ww. zadań jest prowadzona przez nowo powstałą jednostkę pn. Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”, która od 1 stycznia 2018 r. jest także stroną postępowań w ww. zakresie.

Przypomnijmy, do 1 stycznia 2018 r. Wielkopolski Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu zainwestował przez 20 lat około **1 miliard złotych** w przedsięwzięcia wodne i melioracyjne. Z tego 729 mln zł na inwestycje, i niemal 324 mln zł na tzw. prace utrzymaniowe. Dzięki nim wiele miast i gmin, w których powstały m. in. nowe zbiorniki retencyjne, zmieniło swoje oblicze.

Dodajmy, że od 20 sierpnia 2016 r. nadzór nad Wojewódzkimi Ośrodkami Doradztwa Rolniczego przejął resort rolnictwa. Tym samym samorządowe województwa straciły ważne narzędzie w rozwoju rolnictwa w regionie.

Źródło: UMWW

Wielkopolska Odnowa Wsi

Samorząd Województwa Wielkopolskiego od 2009 r. realizuje program Wielkopolska Odnowa Wsi, w ramach którego w latach 2009 – 2017 przeznaczył na wsparcie oddolnych inicjatyw sołeckich kwotę ponad 28 mln zł.

W chwili obecnej w programie uczestniczy 1989 sołectw z terenu 186 gmin województwa. W tegorocznym budżecie województwa na realizację programu przeznaczono ponad 4 mln zł, w tym na dotacje 3,8 mln. zł.

Dwa konkursy: „**Pięknie wielkopolska wieś**” oraz „**Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw**” skierowane są do gmin, natomiast konkurs „Nasza wieś, naszą wspólną sprawą” do organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich.

Dzięki wsparciu Samorządu Województwa Wielkopolskiego zrealizowano już wiele projektów zagospodarowania przestrzeni publicznej na wsi oraz liczne przedsięwzięcia „miękkie” służące integracji lokalnych społeczności, przywróceniu zapomnianych tradycji czy podniesieniu wiedzy mieszkańców w zakresie problematyki rozwoju obszarów wiejskich (łącznie 1 129 projektów).

Wielkopolska Odnowa Wsi wspomaga i kreuje oddolne inicjatywy społeczne oraz promuje projekty współfinansowane z funduszu sołeckiego. Wspiera także zakładanie stowarzyszeń na rzecz rozwoju konkretnej wsi. W projektach konkursowych wysoko oceniane są projekty z dużym udziałem wolontariatu mieszkańców.

Do tegorocznej VIII edycji konkursu „Pięknie wielkopolska wieś”, który jest głównym konkursem w programie, złożono 275 projektów. Dostępne środki pozwoliły na dofinansowanie 128 przedsięwzięć na łączną kwotę blisko 3,25 mln zł.

W ramach programu organizowane są również konferencje, szkolenia, warsztaty oraz wyjazdy studyjne. Od 2015 wdrażany jest system wsparcia w opracowywaniu sołeckich strategii rozwoju dla sołectw uczestniczących w programie. Do tej pory, przy aktywnym udziale mieszkańców, opracowano już strategie dla 600 sołectw, a w warsztatach, które temu służyły wzięło udział łącznie ponad 2 000 osób. W tym roku kolejne sołectwa uczestniczą w takich warsztatach.

Aktywnie działa także strona internetowa programu (www.wow.umww.pl) oraz fanpage na facebooku (<https://www.facebook.com/WielkopolskaOdnowaWsi>), gdzie umieszczane są

informacje o ogłaszanych konkursach, aktualnościach oraz statystykach dotyczących programu.

Wystawa Rolnicza

Istotną częścią XX Wojewódzko – Archidiecezjalnych Dożynek Wielkopolskich, które odbędą się w Poznaniu jest wystawa rolnicza promująca rolnictwo regionu, wskazująca najnowsze trendy w rozwoju obszarów wiejskich, a także możliwości związane z przedsiębiorczością na tych terenach.

Na wystawie znajdują się nowoczesne maszyny i urządzenia zwielokrotniające wydajność pracy w produkcji rolnej i podnoszące komfort pracy rolników.

Na stoiskach informacyjnych będzie można zapoznać się z ofertą działań podnoszących standard życia mieszkańców, wspieranych finansowo w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020, jak również dowiedzieć się więcej na temat możliwości pozyskania funduszy na rozwój przedsiębiorczości, umożliwiającej dywersyfikację zatrudnienia na obszarach wiejskich.

Wystawę rolniczą, która służyć ma promocji postępu, innowacyjności i kreatywności mieszkańców wsi wielkopolskiej ubogaci prezentacja kultury i tradycji wielkopolskiej wsi, w tym ekspozycja kulinarnych produktów regionalnych i tradycyjnych.

Dożynkom tradycyjnie towarzyszy konkurs na najpiękniejszy wieniec. Ten wspólny, wielkopolski zostanie przygotowany przez artystów ludowych, we współpracy z Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu.